

Un nou studiu a elaborat Asociația SOMATO

Circa 300 de elevi din șase instituții de învățământ din municipiul Bălți, raioanele Sângerei și Fălești au servit obiectul unui studiu efectuat de Asociația SOMATO în cadrul proiectului „Acceptare, nu izolare!”, susținut de „Keystone Human Services International”.

Studiul, care și-a propus să determine gradul de cunoaștere a domeniului sănătății mintale în perioada de pre- și post-informare, a fost realizat în lunile martie-aprilie-mai-iunie a.c.

În perioada pre-informare, s-a stabilit că 35% dintre adolescenți cunoșteau ce este sănătatea mintală; 5% nu puteau defini noțiunea respectivă, iar aproximativ 60% confundau sănătatea mintală cu boala psihică. Circa 35% dintre adolescenți asociau noțiunea de sănătate mintală cu așa termeni ca rațiune/inteligență; 9,23% cu depresie/stres/nervozitate; 43,63% au răspuns divers, începând cu „om normal psihic” și terminând cu „debil”. La definirea noțiunilor, adolescenții au demonstrat un grad scăzut de informare.

În cadrul proiectului au fost editate un șir de materiale de informare pe subiectul sănătății mintale, fiind distribuite în cele șase școli. De asemenea, elevilor le-a fost proiectat filmul documentar „Să învățăm să sperăm împreună”, realizat de Asociația SOMATO. Au fost desfășurate un șir de seminarii axate pe sănătatea mintală.

În rezultat, conform raportului, toți cei circa 300 de adolescenți încadrați în studiu cunoșteau ce este sănătatea mintală, iar în jur de 63 la sută dintre ei au putut defini corect noțiunea respectivă. Adolescenții au enumerat un șir de probleme de sănătate mintală. Din totalul respondenților 85,2% au indicat „depresia” ca fiind problema de bază la copii și adolescenți, dependențele – 98% etc. 80% dintre totalul de adolescenți intervievați au indicat ca factor major, care influențează negativ sănătatea lor mintală – plecarea părinților peste hotare și stresul permanent.

SOMATO-info, 01.08.2012

În Moldova, autismul continuă să fie tratat cu medicamente psihotrope

Președinta organizației „Înțelegem autismul”, Maria Kionig, a declarat că Moldova este unica țară în care bolnavii de autism sunt tratați cu medicamente psihotrope.

Cotidianul „Adevărul” scrie, citând-o pe Maria Kionig, că „în întreaga lume e demonstrat că nu există un remediu medicamentos împotriva autismului, doar în Moldova, în orice instituție medicală, sunt prescrise preparatele psihotrope, care provoacă dependență, la fel ca pe timpurile Uniunii Sovietice, atunci când autismul era confundat cu schizofrenia”.

Maria Kionig a spus într-o conferință de presă că diagnosticarea și tratamentul incorect al autismului, lipsa de specialiști calificați în domeniu, neacceptarea copiilor autiști de către societate și implicarea insuficientă a statului sunt problemele cu care se confruntă zilnic atât persoanele bolnave de autism, cât și familiile acestora.

SOMATO-info, 07.08.2013

Sărăcia, depresia și bolile – cauzele suicidului la moldoveni

Numărul moldovenilor care recurg la suicid este în continuă creștere. Potrivit statisticilor, anul trecut și-au pus capăt zilelor 90 de bătrâni, cu 19 mai mulți față de 2011. La fel, 24 de copii s-au sinucis, acest număr fiind în creștere cu șapte în raport cu perioada de referință.

Specialiștii afirmă că motivele pentru care moldovenii recurg la suicid sunt sărăcia, depresia și bolile.

Conform unui raport prezentat în cadrul unei ședințe a Consiliului Național pentru Protecția Drepturilor Copiilor, în prima jumătate a anului în curs, 48 de copii au vrut să-și pună capăt zilelor, protestând astfel față de părinții care se despart, ori pleacă la muncă peste hotare.

Cei mai mulți copii care s-au sinucis sau au încercat să-și pună capăt zilelor au vârste cuprinse între 13 și 16 ani.

Ca una dintre măsurile de prevenire a suicidului, în țară, au fost deschise cinci centre de sănătate mintală și 26 centre de sănătate prietenoase tinerilor, unde aceștia beneficiază inclusiv de consultanță psihologică.

SOMATO-info, 12.08.2013

Nașterea provocată ar putea crește riscul de autism la copii

Unii cercetători consideră că nașterea provocată sau accelerată ar putea crește riscul ca nou-născutul să dezvolte autismul. Asta în condițiile în care în prezent încă nu sunt cunoscute cauzele autismului.

Cercetătorii americani au analizat registrele tuturor copiilor născuți în statul Carolina de Nord în ultimii ani și au comparat peste 625.000 de nașteri cu rezultatele lor școlare. S-a stabilit că 1,3% din băieți și 0,4% din fete sufereau de autism. Studiul a demonstrat că bebelușii de sex masculin rezultați dintr-o naștere provocată sau accelerată aveau un risc de autism cu 35% mai mare decât cei născuți la termen și fără nici un fel de tratament.

În ceea ce privește fetele, doar nașterile accelerate au fost asociate cu o creștere a riscului de autism, nu și cele induse.

Potrivit studiului, dacă s-ar evita recurgerea la nașterea indusă sau accelerată s-ar putea preveni două din o mie de cazuri de autism în cazul bebelușilor de sex masculin.

Aproximativ unu din 88 de copii din SUA suferă de autism, precizează portalul e-sănătate.md.

SOMATO-info, 16.08.2013

Centru juridic pentru persoane cu dizabilități

Institutul Democrației a deschis la Comrat un Centru juridic pentru persoane cu dizabilități. Serviciile instituției sunt acordate gratuit beneficiarilor.

Centrul a fost deschis în cadrul proiectului „Integrarea socială a persoanelor cu dizabilități”, derulat de Institutul Democrației cu sprijinul sociale al Ambasadei Finlandei.

Noua structură (Comrat, str. Sportivnaya, 8) va acorda gratuit diverse servicii juridice, dar în primul rând cele ce vizează litigii de muncă și în ce privește lansarea afacerilor de către persoane cu dizabilități.

SOMATO-info, 22.09.2013

Mai mulți bani pentru copiii cu nevoi speciale

Ministerul Educației își propune să sporească, din anul 2014, finanțarea pentru copiii cu nevoi speciale, școlile urmând să primească mai mulți bani pentru a crea acestor copii condiții adecvate de studii.

În prezent sunt evaluate necesitățile fiecărui copil în parte: fie e nevoie de instruire după programe individuale, fie căi de acces sau servicii suplimentare, astfel încât să fie determinate costurile reale pentru integrarea copiilor cu nevoi speciale în procesul educațional, potrivit Valentina Chicu, șefă a direcției Învățământ preuniversitar din cadrul Ministerului Educației.

În 2014 se prevede introducerea în formula de finanțare per copil a banilor suplimentari din care urmează să se aloce, să se identifice nevoile și să se asigure acele servicii de care au nevoie copiii. În acest sens urmează să se negocieze cu Ministerul Finanțelor, deoarece nu există acoperire financiară în acest sens.

Copiii care la vârsta de 14-15 ani nu pot scrie sau citi, din cauză că au abandonat școala și acum nu vor să meargă în aceeași clasă cu micuții de 7-8 ani, au posibilitatea să facă studii și, astfel, să-și sporească șansele. Un program de acțiuni intitulat sugestiv „A doua șansă” a dezvoltat Ministerul Educației pentru a combate abandonul școlar și a exclude analfabetismul va oferi posibilitate copiilor de vârste mai mari să învețe în baza unor programe individuale.

Studiile recent efectuate de către Banca Mondială și UNICEF, citate de Europa Liberă, atestă că în anul de studii 2011-2012 elevii din ciclul primar au absentat în mediu 24 ore, iar în cel gimnazial numărul de ore absentate a fost de 65.

SOMATO-info, 22.09.2013

Educație incluzivă la Ștefănești

Educația incluzivă, un concept promovat intens în ultima perioadă de autorități, a prins rădăcini deja de un deceniu la liceul din localitatea Ștefănești, raionul Florești.

Aici copiii cu necesități speciale merg la ore în clase obișnuite, având posibilitatea să comunice și să se joace cu colegii lor. Ei au un program

personalizat de studiu, în cazul în care au nevoie, dar și cadre didactice de sprijin, care îi ajută să înțeleagă mai ușor temele și să se integreze în comunitate.

Copii beneficiază și de lecții de educație fizică individualizate, în funcție de handicapul lor, într-o sală special amenajată.

Directorul liceului, Aurica Bodi, spune că deși instituția a fost pe cât posibil adaptată la nevoile copiilor cu dizabilități, aceasta nu corespunde pe deplin necesităților acestora.

Ministrul adjunct al Educației, Liliana Nicolaescu-Onofrei, a declarat că pentru educație incluzivă, anul acesta au fost alocate câte 65 de mii de lei pentru fiecare raion, pentru susținerea centrelor de resurse.

În R. Moldova sunt peste 16.000 de copii cu nevoi speciale, dintre care aproape 3.500 cu vârsta de până la șapte ani, notează „Radio Chișinău”.

SOMATO-info, 25.09.2013